

Reykjavíkurborg

Velferðarsvið

Reykjavík, 2. október 2017

VEL2017090024

0.7.0

Borgarráð
Ráðhús Reykjavíkur
101 Reykjavík

Tillaga ásamt greinargerð um að setja á fót velferðartæknismiðju, sbr. tillögu velferðarráðs undir lið nr. 10 í fundargerð velferðarráðs þann 21. september 2017.

Á 316. fundi velferðarráðs þann 21. september 2017 var lögð fram tillaga ásamt fylgigögnum um innleiðingu á velferðartækni og rafrænni þjónustu.

Velferðarráð samþykkir að óska eftir við borgarráð að við fjárhagsáætlanagerð fyrir árið 2018 verði gert ráð fyrir stofnun velferðartæknismiðju þann 1. janúar 2018. Kostnaður við velferðartæknismiðjuna ásamt tækjabúnaði er áætlaður 45,5 m.kr.

Tillagan ásamt greinargerð er hér með send borgarráði til samþykktar.

Virðingarfyllst,

Regína Ásvaldsdóttir
sviðsstjóri

Tillaga

um að koma á fót velferðartæknismiðju

Velferðarráð samþykkir að óska eftir við borgarráð að komið verði á fót velferðartæknismiðju (e. Living Lab) sem hafi það hlutverk að greina þarfir velferðarsviðs fyrir tæknilausnir og jafnframt veita frumkvöðlum og fyrirtækjum möguleika á að prófa vörur og þjónustu sem geta hentað þörfum velferðarsviðs.

Á fundi Borgarstjórnar Reykjavíkur þann 16. maí 2017 var samþykkt að auka fjárveitingar vegna innleiðingar, rannsókna og nýsköpunar sem tengjast velferðartækni um 100 m.kr. á árinu 2018 og var tillögunni vísað til meðferðar við gerð fjárhagsáætlunar Reykjavíkurborgar fyrir árið 2018.

Velferðartæknismiðja mun verða nauðsynleg og tímabær styrking á innviðum velferðarsviðs þannig að á einum stað verði farvegur fyrir innleiðingu á velferðartækni. Starfsmenn smiðjunnar þurfa að hafa menntun og reynslu á ferli nýsköpunar. Starfsemin verður þróuð í samvinnu við sambærilegar smiðjur hinna höfuðborga Norðurlanda. Með velferðartækni er komið til móts við fjölgun aldraðra, vaxandi þörf á langtíma umönnun í heimahúsum og eftirspurn eftir hjúkrunarrýmum jafnframt minnkuð til framtíðar.

Við fjárhagsáætlanagerð fyrir árið 2018 verði gert ráð fyrir stofnun velferðartæknismiðju þann 1. janúar 2018. Kostnaður við velferðartæknismiðjuna er áætlaður 45,5 m.kr.

Regína Ásvaldsdóttir
sviðsstjóri

Starfsstaður: Skrifstofa þjónustu heim
Vinnsla: Þórhildur Egilsdóttir
Ábyrgðarmaður: Berglind
Magnúsdóttir
Dags. 02.10.2017
GoPro nr. VEL2015060016

Greinargerð um velferðartækni miðju

Forsaga

Á fundi Borgarstjórnar Reykjavíkur þann 16. maí 2017 var samþykkt að auka fjárveitingar vegna innleiðingar, rannsókna og nýsköpunar sem tengjast velferðartækni um 100 m.kr. á árinu 2018 og var tillögunni vísað til meðferðar við gerð fjárhagsáætlunar Reykjavíkurborgar fyrir árið 2018.

Velferðarsvið hefur síðan haustið 2014 tekið þátt í ýmsum verkefnum á sviði velferðartækni, aðallega á norrænum vettvangi og með utanaðkomandi styrkjum. Í stefnu Reykjavíkurborgar í málefnum eldri borgara til ársins 2017 sem unnin var í virku notendasamráði kemur fram mikilvægi þess að fjölbreyttur stuðningur sé fyrir hendi, til að styðja fólk við að búa heima sem lengst þrátt fyrir heilsubrest eða færniskerðingu. Lögð er áhersla á að þjónustan sé áreiðanleg, örugg og styðji við sjálfstæði íbúanna. Í stefnu Reykjavíkurborgar í þjónustu við fatlað fólk á heimilum sínum 2013 - 2024 er lögð áhersla á að þjónustan sé einstaklingsmiðuð, heildstæð og sveigjanleg og styðji við sjálfstætt og innihaldsríkt líf fatlaðs fólks. Ljóst er að til þess að ná þessum markmiðum þarf að breyta hugarfari og menningu í tengslum við þá þjónustu sem velferðarsvið veitir í heimahúsum. Skýr stefna Reykjavíkurborgar á sviði velferðartækni ásamt styrkingu innviða velferðarsviðs er tímabær, þannig að á sviðinu sé fyrir hendi nauðsynlegur mannaflí, fjármagn og tími til að vinna að breytingunum.

Velferðartækni

Velferðartækni er norrænt hugtak, skilgreint sem tækni sem:

- kemur í veg fyrir þörf á velferðarþjónustu (fyrirbyggjandi)
- er notuð til aðstoðar þegar þjónustan er veitt
- getur komið í staðinn fyrir þjónustuna.

Verkefni velferðarsviðs munu aukast á næstu árum m.a. vegna verulegrar fjölgunar eldri borgara. Einnig eru auknar kröfur fatlaðs fólks um að velferðarþjónusta byggji á hugmyndafræði sjálfstæðs lífs og sé sérsniðin að þörfum hvers og eins. Til að bregðast við þessu er með velferðartækni og hugmyndafræði endurhæfingar í heimahúsum hægt að gera öldruðum kleift að búa lengur á heimilum sínum og koma í veg fyrir þörf á dýrum

hjúkrunarheimilisrýmum. Einnig að veita fötluðu fólki betri lífsgæði og sjálfstæði. Með stofnun velferðartæknismiðju (e. Living Lab) eru innviðir velferðarsviðs styrktir þannig að raunverulegur grundvöllur verði til staðar fyrir innleiðingu á velferðartækni og breyttu verklagi í þjónustunni. Grunnforsenda fyrir því að hægt sé að nýta þær tæknilausnir sem eru í boði er að starfsmenn og notendur hafi nettengingu og viðeigandi tæknibúnað. Þessu er víða ábótavant. Aðrar einfaldar tæknilausnir, s.s. sjálfstýrðar ryksugur og klósett með hreinsibúnaði geta leitt til verulegrar hagræðingar; fækkað verkum starfsfólks þannig að aukið svigrúm skapist til frekari gæðaverka í þjónustuveitingu starfsfólks. Slíkur búnaður er einnig til þess fallinn að auka sjálfstraust og sjálfsvirðingu þeirra sem hann nota.

Velferðartæknismiðja

Velferðartæknismiðjunn er ætlað að vera staður þar sem unnið er við að greina þarfir velferðarsviðs fyrir tæknilausnir, veita frumkvöðlum og fyrirtækjum möguleika á að prófa vöru sína og þjónustu og þróa hana, meðal annars í raunaðstæðum. Vettvangur þar sem starfsmenn með tilhlýðilega kunnáttu taka á móti, prófa og sannreyna hvaða lausnir virka og hverjar ekki, áður ákvörðun um innkaup er tekin. Velferðartæknismiðjan byggir á hugmyndafræði Living Lab sem leggur áherslu á samsköpun með notendum, frumkvöðlum og fyrirtækjum sem þungamiðju í þróun lausna. Leiddar eru saman þarfir starfsmanna og notenda og þær lausnir sem frumkvöðlar og fyrirtæki bjóða upp á. Hluti af starfsemi smiðjunnar verður að byggja upp slíka menningu í Reykjavíkurborg. Starfsmenn smiðjunnar ættu að hafa menntun og reynslu á ferli nýsköpunar t.d. á sviði viðskiptafræði, hugbúnaðarverkfræði eða iðjuþjálfunar. Starfssvið þeirra er að stuðla að nýsköpun út frá þörfum þjónustukerfisins, bæta gæði þjónustunnar og breyta vinnulagi í samræmi við notkun nýrra tæknilausna.

Fyrirhugað er að í smiðjunn verði í framtíðinni staðsett önnur verkefni á þessu sviði, t.d. þau sem taka til samstarfs við aðrar evrópskar borgir, sem ef til vill fást Evrópusambandsstyrkir fyrir. Ennfremur verður velferðartæknismiðjan þekkingarsetur fyrir velferðartækni og taka starfsmenn þátt í samstarfi við sambærilegar smiðjur í öðrum höfuðborgum á Norðurlöndunum. Velferðartæknismiðjan verður eigin skipulagseining innan velferðarsviðs en síðar verður skoðað hvaða rekstrarform henti best t.d. hvort horfa eigi til þess að stofna sjálfstætt félag í eigu Reykjavíkurborgar, hliðstætt því sem gefið hefur góða raun í Helsinki.

Á fundi velferðarráðs þann 22. júní 2017 var samþykkt að starfshópur, skipaður fulltrúum úr velferðarráði, úr röðum notenda og starfsmanna velferðarsviðs hæfist brátt handa við að útbúa drög að stefnu Reykjavíkurborgar á sviði velferðartækni, ásamt aðgerðaráætlun til þess að fylgja henni eftir. Þar verður mótuð sú stefna sem velferðarsmiðjan mun hafa að leiðarljósi í starfi sínu.

Kostnaðaráætlun frá skrifstofu fjármála og reksturs

Gert er ráð fyrir tveimur stöðugildum verkefnastjóra og öðrum rekstrarkostnaði sem metin er um 24 m.kr. Húsaleiga vegna velferðartæknismiðju er áætluð um 1,5 m.kr. Kostnaður til tækjakaupa og leiga á búnaði ásamt tæknilausnum fyrir starfstöðvar sviðsins er metinn um 20 m.kr. Kostnaður við að koma á fót velferðartæknismiðju er metinn á alls um 45,5 m.kr. á ári.

Samantekt:

Í samræmi við starfsáætlun velferðarsviðs 2016-2017 og samþykktar borgarstjórnar frá 16. maí 2017 um að vísa tillögu um 100 m.kr. auka fjárveitingu vegna velferðartækni á árinu 2018 til meðferðar við gerð fjárhagsáætlunar Reykjavíkurborgar fyrir árið 2018 er lagt til að koma á laggirnar Velferðartæknismiðju á velferðarsviði þar sem unnið er við að greina þarfir velferðarsviðs fyrir tæknilausnir og veita frumkvöðlum og fyrirtækjum möguleika á að prófa vöru sína og þjónustu, meðal annars í raunaðstæðum. Starfshópur mun útbúa drög að stefnu Reykjavíkurborgar á sviði velferðartækni, ásamt því að gera aðgerðaráætlun til þess að fylgja henni eftir. Stefnan verður höfð að leiðarljósi við innleiðingu á breyttu vinnulagi með velferðartækni. Strax verður hafinn undirbúningur að stofnun smiðjunnar með ráðningu starfsfólks og með því að útvega hentugt húsnæði fyrir starfssemina.

Kostnaður við að koma á fót velferðartæknismiðju er metinn á alls um 45,5 m.kr. á ári.